

засіб комунікації досвіду історико-культурної спадщини). Відбувається поступове зближення музейної справи у сферах науки й освіти, культурно-побутовій.

XX століття - час формування третьої підсистеми (музейне будівництво), остаточного оформлення музейництва як трирівневої культурологічної системи. Його майбутнє пов'язують із інформаційно-управлінською галуззю культури, об'єкт діяльності якої - культурна спадщина, зосереджена не лише в музеях, а й у бібліотеках, архівах, банках даних організацій та засобів інформації, її комунікація широкому загалу.

ПОСТМОДЕРНІЗМ ЧИ МАРГІНАЛІЗАЦІЯ МИСТЕЦТВА (УКРАЇНСЬКИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ 90-Х РОКІВ)

О.Петрова (кафедра культурології та археології НаУКМА)

Художня ситуація 90-х років дозволяє (якщо дотримуватися категорій семіотики) в образотворчості відокремити три домінуючі лінії: традиційну - реалістичне мистецтво, компромісну - "полістилізм", тобто мистецтво, що, вибудовуючи нове, користується залишками існуючих художніх моделей, та новаторське, що агресивно протистоїть будь-якій традиції або існуючій художній системі.

Мистецтво традиційне та "полістилізм" є структурами з "історичною пам'яттю". Семіотика їх табує як "Мову" (знак "А").

Кодом (знаком "Б") визначається щойно створена художня структура, яка базується на категоричному запереченні, або прориві за межі будь-якої існуючої традиції.

І хоча мистецтво "Мови" (реалізм) та особливо "Кодомовне" мистецтво ("полістилізм", скажімо, київські "неопластики" кола Т. Сільваши) дають багато підстав для аналізу, варто такою мірою зосередитись передусім на мистецтві "Коду"—постмодернізмові в мистецтві України 90-х років.

Діалектика цієї образотворчої гілки може бути визначена як “гіпертекстуальне мистецтво”, воно специфічно відокремлено від усього, що колись робилося на терені вітчизняної образотворчості.

Насамперед, це групи (О. Гнілицький, В. Цаголов, В. Трубіна, Д. Кавсан, А. Савадов, Кирил та Ілля Чичкаки, М. Скучарева та інші), які працюють у межах інтелектуального автоматизму, визволення підсвідомості за мистецтвознавчою програмою О. Соловйова. “Гіпертекстуальне мистецтво” розвивається в Києві, Одесі, Івано-Франківську, Харкові, Львові. Географія широка, результати неоднозначні.

Майже десять років експерименту дозволяють виділити дві домінуючі тенденції: втілення підсвідомого як нового (для українського мистецтва) принципу і маргіналізація мистецтва. Перша лінія експерименту збагачує мистецьку картину більш глибоким, неординарним проникненням у суть речей, коли художник працює у принципах (за Ніцше) “духовного перемагання себе самого”. Друга лінія (тенденція суб’єктивістської зухвалості) сигналізує про естетичну небезпеку, руйнівні (художні та моральні) потенції українського постмодернізму 90-х років.

Складна, суперечлива картина експерименту, що триває, є предметом пропонованої доповіді.

СОЦІАЛЬНА СИСТЕМА КАТАКОМБНОГО СУСПІЛЬСТВА ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР’Я

С.Пустовалов (кафедра культурології та археології
НаУКМА)

Етносоціальний організм, що утворився в катакомбного населення під проводом інгульського населення, включав три колишніх етноси: інгульський, східнокатакомбний та пізньо-ямний, які утворювали три касти. Панівною кастою виступав інгульський етнос, найнижчу сходинку посідав пізньо-ямний етнос. Проте у кожного етносу існувало станове розшарування. Переходи з однієї касти до іншої були гранично обмежені.